

Szkolny Program Profilaktyki IV Liceum Ogólnokształcącego
im. Mikołaja Kopernika w Rybniku
na lata 2015 - 2018

Profilaktyka to działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi niekorzystnego zjawiska. Jest też jednym ze sposobów reagowania na zjawiska społeczne, które oceniamy jako szkodliwe i niepożądane. Celem szkolnego programu profilaktyki jest podejmowanie takich działań, które będą służyć harmonijnemu rozwojowi młodego człowieka w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej i przygotowują go do sprawnego i odpowiedzialnego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Program profilaktyki kierowany jest do uczniów, ich rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły i w swej treści zawiera przede wszystkim elementy profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie MEN z dn. 18.08.2015r. w sprawie zakresu prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
3. Rozporządzenie MEN z dn. 30.04.2013r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach
5. Rozporządzenie MEN z dn. 22.07.2011r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
6. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomani z 29.07.2005r.
7. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26.10.1982r.
8. Konwencja Praw Dziecka z 20.11.1989r.
9. Ustawa o systemie oświaty z 7.09.1991r. z późniejszymi zmianami

Cele programu:

1. Kształcenie i doskonalenie umiejętności interpersonalnych, sztuki porozumiewania się, wyrażania własnych opinii i poglądów, doskonalenie zachowań asertywnych
2. Wyrabianie i rozwijanie właściwego stosunku do norm, wartości i autorytetów przyjętych w społeczeństwie, kształtowanie wrażliwości moralnej. Kształtowanie uczciwości, wiarygodności i uczciwości
3. Kształtowanie kompetencji emocjonalnych, takich jak: samoświadomość, empatia, kontrola emocji, słuchanie, ponoszenie odpowiedzialności za podejmowane decyzje.
4. Promowanie zdrowego stylu życia, uczenie prawidłowego stosunku do własnego organizmu i otoczenia, uczenie zachowań prozdrowotnych i aktywnego spędzania czasu wolnego, radzenie sobie ze stresem
5. Uświadomienie zagrożeń płynących z zachowań ryzykownych, takich jak: sięganie po środki zmieniające świadomość, nieumiejętne korzystanie z osiągnięć cywilizacyjnych, podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych. Wyposażenie w wiedzę na temat uzależnień i ich skutków

Zadania:

I. Umiejętności interpersonalne:

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj oddziaływań
Sztuka porozumiewania się Sztuka dyskusji Zasady negocjacji i rozwiązywania konfliktów Zasady funkcjonowania w grupie	Lekcje wychowawcze Lekcje przedmiotowe Zajęcia integracyjne Zajęcia warsztatowe	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog	Działalność wychowawcza
Dbalność o jakość posługiwania się językiem polskim – eliminowanie wulgaryzmów i „bylejakości” językowej	Wszystkie formy pracy z uczniem	Wszyscy pracownicy szkoły	

II. Normy i wartości, prawa i obowiązki:

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj oddziaływań
Przestrzeganie podstawowych zasad w kontaktach międzyludzkich (szkolny kodeks savoir-vivru)	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe Wszelkie formy kontaktów z uczniami	Wszyscy nauczyciele	Działalność wychowawcza i edukacyjna
Uczenie obowiązkowości – sumienność, pracowitość, frekwencja	Przestrzeganie zasad zawartych w statucie szkoły Monitoring frekwencji	Wychowawcy Pedagog Dyrekcja	
Kształtowanie potrzeby autorytetów	Spotkania z ludźmi nauki i kultury, wyjścia pozaszkolne,	Wszyscy nauczyciele	
Kształtowanie postawy szacunku wobec życia i godności ludzkiej, odpowiedzialności wobec rodziny	Lekcje WDŻ, religii, etyki, rekolekcje szkolne	Wszyscy nauczyciele	
Respektowanie praw i obowiązków, wdrożenie do samorządności.	Praca w samorządzie Lekcje WoS-u i Podstaw Przedsiębiorczości	Opiekun samorządu Nauczyciele uczący	
Propagowanie w szkole idei wolontariatu.	Angażowanie w różnorodne akcje		
Poznawanie innych kultur i narodowości, wyrabianie szacunku i tolerancji dla innych	Wymiany międzynarodowe, Wycieczki zagraniczne	Nauczyciele odpowiedzialni	

III. Kompetencje emocjonalne:

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj działalności
Obraz samego siebie – ja realne a ja idealne Emocje i uczucia – rozpoznawanie ich i nazywanie	Lekcje wychowawcze Lekcje przedmiotowe Lekcje WDŻ i PP	Pedagog Wychowawcy Nauczyciele	Działalność wychowawcza i edukacyjna
Podjęcie decyzji i ponoszenie odpowiedzialności za nie	Angażowanie uczniów w różne projekty i imprezy szkolne, kółka zainteresowań	Wszyscy nauczyciele	

IV. Upowszechnianie zdrowego stylu życia w ramach „Szkoły Promującej Zdrowie”

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj działalności
Znaczenie racjonalnego odżywiania się	Realizacja programu „W zdrową przyszłość z Kopernikiem” zał.1	Nauczyciele odpowiedzialni	Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna
Higiena pracy umysłowej (zarządzanie czasem)	Lekcje wychowawcze	Pedagog	
Promowanie sprawności fizycznej i aktywnych form wypoczynku	Lekcje wych. fizycznego Szkolny Dzień Sportu, Turniej „Mixtów Siatkarskich”, Turniej koszykówki „Bieg Kopernika”, Idea „Drużyny Kopernika”	Nauczyciele wychowania fizycznego i amatorzy biegania	
Radzenie sobie ze stresem (techniki uczenia się, stres egzaminacyjny)	Lekcje wychowawcze	Pedagog	
Akcje krwiodawstwa, kursy pierwszej pomocy, profilaktyka raka piersi i inne akcje profilaktyczne	Akcje ogólnoszkolne	Szkolne koło PCK Nauczyciele odpowiedzialni za program SzPZ	

V. Profilaktyka uzależnień

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj działalności
Zachowania ryzykowne – przyczyny, mechanizm wchodzenia w uzależnienia i ich konsekwencje. Kształtowanie umiejętności odmawiania w sytuacji presji społecznej	Lekcje wychowawcze Warsztaty profilaktyczne lub inne formy w zależności od możliwości szkoły Realizacja elementów rekomendowanych programów profilaktycznych „Spójrz inaczej” i „Nasze spotkania” Realizacja programu profilaktycznego współfinansowanego przez Miasto Rybnik	Pedagog wychowawcy klas Edukatorzy programu (zajęcia z uczniami klas II)	Działalność wychowawcza, informująca, edukacyjna i profilaktyczna

<p>Przestrzeganie zasad reagowania w sytuacjach kryzysowych</p>	<p>„Strefa WZW” Realizacja w klasach pierwszych programu rekomendowanego „ARS – jak dbać o miłość”</p> <p>Przestrzeganie postanowień zawartych w statucie wobec ucznia nieprzestrzegającego tychże zasad Przestrzeganie procedur postępowania w sprawach nieletnich (zał. 2)</p>	<p>Wychowawcy klas pierwszych</p> <p>Dyrekcja</p>	
<p>Reagowanie na sytuacje przemocy w rodzinie</p>	<p>„Niebieska karta”</p>	<p>Pedagog</p>	
<p>Pomoc indywidualna uczniom zagrożonym uzależnieniami lub uzależnionym, wsparcie dla rodziców.</p>	<p>Współpraca z placówkami i ośrodkami specjalistycznymi. Umożliwienie uczniom dostępu do informacji dot. telefonów zaufania i innych form pomocy, z których mogą skorzystać w sytuacjach kryzysowych (gazetki ścienne)</p>	<p>Pedagog Dyrekcja</p>	
<p>Pedagogizacja nauczycieli</p>	<p>Warsztaty i prelekcje podnoszące kompetencje nauczycieli w dziedzinie profilaktyki uzależnień – program „Strefa WZW”</p>	<p>Dyrekcja Pedagog Edukatorzy programu</p>	
<p>Pedagogizacja rodziców</p>	<p>Spotkania indywidualne z rodzicami i prelekcje dot. Profilaktyki – „Strefa WZW”</p>	<p>Pedagog Dyrekcja Edukatorzy programu</p>	